

Torgny Segerstedt var den förste svenske publicist, som genomskådade nazismen. Hans verkliga krigsförklaring mot den tyske diktatorn kom den 3 februari 1933, fyra dagar efter Machtübernahme.

Det var på den av Segerstedt själv skapade avdelningen I dag, som han slog till i en artikel, byggd på en karikatyr av den norske tecknaren Ragnvald Blix, verksam inom GHT. Reaktionen kom fyra dagar senare i form av ett hotfullt telegram från den tyske riksministern Hermann Göring. I en ledande artikel samma dag deklarerade Segerstedt, att nazismen "är ett hån och en utmaning mot rätt och vett." Striden hade börjat.

Här återges de artiklar, som publicerades den 3 och 8 februari samt den 3 maj 1933. Inlägget i maj byggde på en händelse, då GHT:s korrespondent blev utkörd från ett tyskt propagandamöte.

Herr Hitler är en förolämpning

En av Blix politiska karikatyrer visade Mussolini med en mer än vanligt bister uppsyn. Den förtörnade mannen yttrade: "Den där Hitler är en förolämpning."

Man kunde förstå och känna med den italienske diktatorn. Att ha stått modell till hr Adolf Hitler kan inte vara någon reklam för honom. Men det är icke utan att vi litet var nu ha skäl att taga Mussolinis ord i vår mun. "Den där Hitler är en förolämpning."

Det är faktiskt en förolämpning mot allt vett att pracka på ett stort folk en styresman av denna kaliber. Det är en sak som icke angår endast tyskar. Tyskland är ingen

från samfärdsel med den övriga världen avskild liten ö ute i oceanen. Det ligger mitt i Europa. Det har livliga förbindelser med alla andra stater. Och nu skola vi alla tvingas att sysselsätta våra tankar med vad hr Adolf Hitler hittar på. En karl med den uppsynen skall det offras tankekraft på. Det är oförskämt att ställa till det så.

Före kriget nödgades hela världspressen ägna uppmärksamhet åt kejsar Wilhelms skrävel. Men han var då åtminstone kejsare, och om han än pratade mycken gallimatias, så var det schwung över hans stolligheter. Han var dessutom kejsare av födsel och

ohejdad vana. Tyska folket var jämförelsevis oskyldigt till den galjonsbild, med vilken det seglade ned för händelseströmmen. Hade han kunnat hålla munnen eller åtminstone dämpa ned sina lystringssignaler, kunde mycket ha varit annorlunda i världen, i all synnerhet för honom själv.

Kejsar Wilhelm fick man fördraga en rätt lång tid. Till sist fick han dock dela Jonas lott att hivas överbord för att skeppet skulle kunna räddas. Nu sitter han under sin kurbits och har det fredligt nog. Hitler har det tyska folket själv förskyllt. Miljoner ha givit honom sina röster. Han var den

Moses, som skulle föra skarorna in i det tredje riket. Det skulle gå bums. Nu begär han fyra år för att hinna traska genom öknen. Och det enda hans val till rikskansler garanterar är slagsmål och blodutgjutelse.

Och den karlen skall nu världs-

pressen nödgas syssla med var dag som Gud ger en tid framåt. Så värst länge blir det väl inte, men var dag det står på, är en dag för mycket. Världspressen återspeglar i detta stycke endast världspolitiken. Lika litet som den kunde bortse från att Wilhelm II var tysk

kejsare, kan den ignorera det faktum att Adolf Hitler är tysk rikskansler.

Att tvinga all världens politik och press att sysselsätta sig med den figuren, det är oförlåtligt. Herr Hitler är en förolämpning.

Göring protesterar

Handelstidningen har mottagit nedanstående, avsänt som statstelegram från Berlin i går afton:

Ich protestiere aufs schärfste gegen die in Ihrer Zeitung vom Freitag den dritten Februar in der Rubrik I Dag abgedruckten Äusserungen über den deutschen Reichskanzler. Als aufrichtiger Freund des schwedischen Volkes sehe ich in solchen schmutzigen Auslassungen eine schwere Gefahr für die verwandtschaftlichen und herzlichen Beziehungen beider Völker. Bevor weitere Schritte eingeleitet werden, bitte ich um Mitteilung, ob Ihre Leitung in Zukunft gegen solche Äusserungen Ihrerseits einschreiten wird.

Göring.
Reichsminister.

I översättning:

Jag protesterar på det skarpaste mot de i Eder tidning av fredagen den tredje februari under rubriken I dag publicerade uttalandena om den tyske rikskanslern. Som uppriktig vän till Sveriges folk ser jag i dylika smutsiga utlåtanden en allvarlig fara för ett vänskapligt och hjärtligt förhållande de båda folken emellan. Innan vidare åtgärder vidtagas, anhåller jag om underrättelse, huruvida Eder redaktion i framtiden kommer att inskrida mot dylika yttranden.

Göring.
Riksminister.

Vi hänvisa till ledare i dagens tidning.

